

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Prima causa interrumpendi Missam metus mortis vel gravis mali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

§. III.

SECUNDA CAUSA.

Supervenient memoria impedimenti ex assumpta cibo, ex peccato, ex censura, ex tempore debito.

1. Si quis, dum celebra, recordetur se habere aliquod impedimentum, se videlicet, non esse jejunum, vel non esse in gratia, vel esse excommunicatum suspensum, interdictum, irregularem, quid faciet?

Respondeo, me de hoc aliqua dixisse in Opusculo de Excedenda Communione, c. 1 §. 6. num. 4 & 35. juncto c. 2. §. 8. n. 23. Vide nihilominus quæ dicam infra c. 8. §. 2.

2. Quid si superveniat advertentia temporis indebiti hoc est, te cepisse Missam longe post meridiem, vel multo ante Auroram?

Si est ceptus Canon, est omnino perficienda, si non est ceptus, mensurandum est scandalum, seu turbationem quæ oriri potest in assistantibus, hora multum, vel non multum à meridie, vel ab aurora distans, multus vel parvus progressus in ipsa Missa, &c. quodque ponderare plus videbitur, hæc nimirum, an interruptio facienda, illud eligatur; juxta dicta c. 5. §. 2. n. 90.

§. IV.

TERTIA CAUSA.

Supervenient excommunicatus non toleratus.

1. Vm Missam celebrans, advertis adesse, vel supervenisse excommunicatum non toleratum cum quo communicare in divinis non possumus, quid tibi faciendum;

2. Communis doctrina, quam paucis comprehendit Layman, hæc est. Si excommunicatus non toleratus, qualis solum est nominatim denunciatus, & percussor Clerici publicus, interest presumat Missæ, monendus ut discedat, sicut colligitur ex Clemetina Gravis, De sent. excommunic. ubi nova etiam excommunicatio Papa reservata decernitur, si exire iussus non paruerit, tunc vero, si id commode fieri possit, expellendus est opera laicorum, tamen Regularis vel Sacerdos si quis, qui evictur; si laici non adsint neque vocari possint, etiam Clerici eum expellere debent arg. c. veniens, de sent. excom. Quod si expelli non possit, Sacerdotem ab Altari recedere oportet, nisi Canonem Missæ capere secundum Sylvestrum (v. excom. §. n. 3.) secundum alios vero (apud Avilam p. 2 c. 6. §. 9. dub. 8. & Suar. disput. 12. sect. 1. num. 11.) tamen si Canon ceptus sit, sed nondum Consecratio peracta: Sed existimo, si verba illa proxime antecedentia consecrationem, Qui pridie quam pateretur, dici cepta sint, non posse discedere Sacerdotem: At vero alij omnes præter Altaris Ministrum recedere coguntur, quia cum excommunicato non tolerato communicare in Sacris Officiis non licet. Sacerdos autem Sacrificium perficere debet usque ad Calicis sumpcionem; tum iterum monito excommunicato, ut recedat, si nolit, ipse quoque abire debet, & quæ reliqua sunt Missæ in Sacrificia peragere, vel si talis locus non sit, omnino intermittere: debent tamen hæc intelligi de Sacrificio Missæ comparatione ejus dumtaxat Altaris, cui excommunicatus assistere presumat; nam interim nihil obstat, quominus in aliis Altaribus Missa peragatur, presentibus etiam fidelibus, sicut notavit Suarez (disput. 12. de cens. sect. 2. sine.) Hæcenus Layman.

3. Dum hæc scriberem, accidit casus hic. Declaravit Præsul nominatim excommunicatum unum ex Senatoribus Civitatis, ob quamdam contumaciam in exigendis Vectigalibus ab Ecclesiasticis. Paucis autem post diebus die solemn. Natalis Domini, cum de mora in Ecclesia Cathedrali coram Protoge, Senatoribus, populoque universo, Missam cantaret idem Antistes, advertit ipso Missæ initio, adesse cum cæteris collegis Senatorem illum excommunicatum non toleratum. Substitit: eundemque per nuntium admonuit, ut è Templo recederet.

N

§. II.

PRIMA CAUSA

interrumpendi Missam.

Metus mortis, vel gravis mali.

1. Ob malum num. 3. dictum potest Sacerdos interrompere partes Missæ essentielles, multo magis potest partes accidentales, quæ sunt de præcepto Ecclesiastico quod, ut cætera humana præcepta, non obligant in tanto periculo. Immo propter hanc eandem rationem licet in tali casu eandem interruptionem ex proposito, & directè etiam intendere.

Memini me tamen supra lib. 1. c. 3. §. 1. n. 6. docuisse, si Sacerdoti metus mortis incuriatur, ni sine omnibus vestibus sacris celebret, non licere sic celebrare; licere autem, si sine aliquibus. Et ratio erat, quia sine omnibus, non potest non cedere in contemptum Sacrificij, qui contemptus sine aliquibus, facilius vitatur: Pari igitur modo hic erit considerandum, quæ, & qualis interruptio intendatur, vel faciendi sit, An initio Missæ, An facta oblatione, An incepto Canone, &c. si enim apparet periculum gravis contemptus, non licebit propter talem metum interrompere, vel id intendere, licet, si non appareat.

2. Si ingruant hostes, incendium, terramotus, vel simile quid, idem similiter est dicendum, semper præciso scandalo, periculoque contemptus: habendum etiam præ oculis, quod, quo partes sunt remotiores, viciniores Consecrationi, vel Communioni, eo periculum vel malum instans debere esse, vel maius, vel minus ad dandum, vel non dandum legitimam causam interruptionis. Quoniam verò in ingruentibus hisce malis oritur periculus turbatio mentis, illud interpede facias, quod tunc bona fide facere te posse iudicas, nam coram Deo sufficit, ut c. 5. diximus §. 2. n. 90.

Part. II.